

Primària

Llengua 5

Al teu costat

Programació

Unitat 4

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluables
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

L'elefant de circ

Descripció de la unitat

La lectura inicial tracta el tema del circ. Com bé sabem, el circ sempre porta sorpreses que ens deixen bocabadats i una de les atraccions importants són el treball dels trapezistes, que és l'ocupació a què es dedica el personatge protagonista d'aquesta narració.

Continuarem l'anàlisi de les relacions semàntiques entre les paraules identificant parelles de paraules antònimes i valorant el canvi de significat que aporta a un text el canvi d'un paraula per l'antònima.

Analitzarem i farem la flexió de gènere i nombre dels noms.

Continuarem treballant l'ús de l'accent gràfic, en aquesta unitat en les paraules acabades en diftong o en hiat i en les que en duen de diacrític.

Una vegada ja hem vist la finalitat dels textos informatius, iniciem el treball d'anàlisi de la llengua en els mitjans de comunicació. Presentarem el text periodístic per excel·lència, la notícia, que l'alumnat podrà trobar tant escrita, en la premsa periòdica, com oral, en forma de noticiaris televisius o radiofònics.

En aquesta unitat, analitzarem un dels dos recursos bàsics dels textos poètics: la rima. Més avant estudiarem el ritme del poema. Aplicarem aquests recursos a poemes que redactarem d'una manera pautada i que recitarem, per tal de comprovar-ne la melodia.

Arran del contingut de la lectura inicial, en la Tasca observarem, analitzarem i respondrem preguntes sobre una agenda cultural.

Temporització:

Novembre :

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Transformar textos fent servir l'antonímia.
- Fer la flexió de gènere i nombre dels noms.
- Usar l'accent correctament, fins i tot el diacrític.
- Comprendre la finalitat i l'estructura dels textos de la premsa.
- Analitzar la rima de poemes donats.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació de parelles de paraules antònimes. • Ús del diccionari per a identificar paraules antònimes. • Identificació de noms. • Classificació de noms atenent diversos criteris: individuals i col·lectius, concrets i abstractes. • Identificació del gènere i del nombre dels noms donats. • Flexió de gènere i de nombre de noms donats. • Ús de l'accent diacrític. • Observació i anàlisi de la informació que ofereix la portada d'una publicació periòdica. • Lectura i redacció de notícies. • Identificació de la rima d'un poema. • Diferenciació de rimes assonants i consonants. • Escriptura de redolins. • Anàlisi de la informació d'una agenda cultural. • Realització de dictats. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Identificar la relació d'antonímia en paraules donades i fer-ne ús.	3.1. Relaciona paraules antònimes. 3.2. Empra el diccionari per a localitzar antònims.
	4. Formar correctament la flexió de gènere i de nombre dels noms.	4.1. Identifica el gènere i el nombre dels noms. 4.2. Canvia de gènere noms aplicant les normes. 4.3. Forma el plural dels noms.
	5. Identificar les normes d'accentuació gràfica.	5.1. Usa l'accent diacrític en les paraules presentades.
	6. Llegir i interpretar textos periodístics.	6.1. Identifica la informació que dóna la portada d'una publicació periòdica: capçalera, seccions, titulars, etc. 6.2. Redacta titulars i notícies breus de successos pròxims.
	7. Conèixer, entendre i valorar els recursos literaris dels textos poètics: la rima.	7.1. Identifica la rima de poemes donats. 7.2. Distingeix entre rima assonant i rima consonant.
	8. Comprendre la informació d'una agenda cultural.	8.1. Llig i comprén la informació d'una agenda cultural.
	9. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> Proposta de textos del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Relaciona paraules antònimes.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
3.2. Empra el diccionari per a localitzar antònims.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de la PD.
4.1. Identifica el gènere i el nombre dels noms.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.2. Canvia de gènere noms aplicant les normes.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.3. Forma el plural dels noms.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.1. Usa l'accent diacrític en les paraules presentades.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

6.1. Identifica la informació que dóna la portada d'una publicació periòdica: capçalera, seccions, titulars, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
6.2. Redacta titulars i notícies breus de successos pròxims.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.1. Identifica la rima de poemes donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.2. Distingeix entre rima assonant i rima consonant.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Llig i comprén la informació d'una agenda cultural.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques de l'accentuació. Reconeix la utilitat de les paraules antònimes. Realitza correctament la flexió nominal.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Recita poemes vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Juga amb el ritme i la rima dels poemes i diversos codis sonors.	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguin donar.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Redacta poemes a partir de models.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Identifica paraules en singular i plural. Classifica les paraules segons la posició de la síl·laba tònica.
	Aplicar mètodes científics rigorosos per tal de comprendre millor la realitat que ens envolta.	Construïx oracions amb paraules antònimes per observar el canvi de significat.
	Respectar i preservar la vida dels éssers vius de l'entorn immediat.	S'interessa per conèixer la situació real dels animals que són explotats en els circs.
<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Usa diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada.
	Usar els diferents canals de comunicació audiovisual per a transmetre informacions diverses.	Elabora textos sobre suports diversos: cartells, grafismes, enregistraments, etc.

	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	Valora el canvi de significat que aporta l'antonímia en les produccions pròpies. És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Interpersonal.</i> Entén els altres i hi interactua. Ajuda els altres a identificar i a superar problemes. Col·labora i gaudeix del treball en equip. <i>Lingüística.</i> Interpreta informació visual; escolta i comprén produccions orals. <i>Espaciovisual.</i> Interpreta il·lustracions i obres artísticoplàstiques.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Desenvolupar la capacitat de diàleg amb els companys i companyes en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.	Usa les fórmules de cortesia per a demanar i agrair coses.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Es mostra creatiu a l'hora de crear redolins amb una finalitat estètica i expressiva. Té autoestima i reconeix que ningú és perfecte, que podem equivocar-nos, però també podem millorar la nostra actitud.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Està motivat per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Valora positivament la lectura de textos poètics i periodístics.
	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Desenvolupa la imaginació i de la creativitat a través de la redacció de textos.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Lectura i Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: Paraules antònimes

- Introduïm el concepte de l'antonímia amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: El gènere i el nombre

- Introduïm la identificació del gènere i el nombre de les paraules amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: L'accentuació diacrítica

- Introduïm les normes d'accentuació diacrítica amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.

Tasca 5: Premsa escrita

- Reflexionem sobre els textos que formen part de la premsa escrita amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 6: Rima consonant i assonant

- Introduïm l'anàlisi de la rima consonant i assonant amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 7: Tasca. L'agenda cultural

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària. Ed. Vox.*

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Carles Cano. *La màquina dels contes*. Ed. Bromera.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?

